

Thun, September 2022

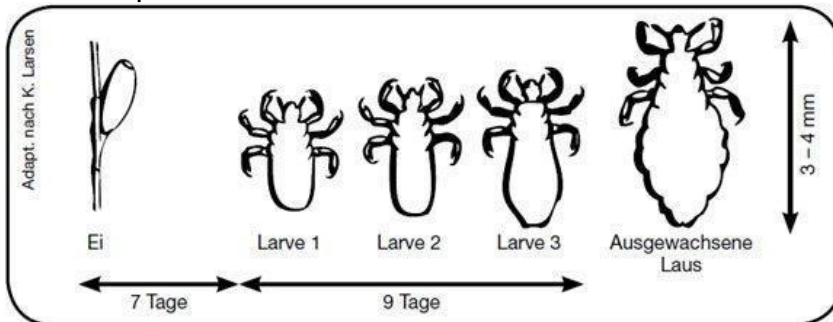
Головна воша (Ukrainisch)

Головна воша – це безкрила комаха (*Pediculus humanus capitis*), яка має колючо-сисний ротовий апарат і три пари кінцівок. Останні членики ніг перетворені на гачкоподібні захвати. За допомогою цього кігтя головна воша може добре триматися за волосся або рухатися по ньому. Головні воші лазять по волоссю, але не можуть стрибати, літати або плавати. Дорослі воші мають подовжену форму, вони приблизно 2,5 – 3,5 мм завбільшки. Панцир воші може бути прозорим, сіруватим або коричнюватим. Його колір підлаштовується під колір волосся і шкіри. Напившись крові, воша стає червонуватою, оскільки заповнений кров'ю травний тракт просвічує крізь оболонку. Головна воша трапляється виключно на волоссяному покриві людини. Вона переважно селиться на потилиці, шиї, за вухами і на скронях. Головні воші ссуть свіжу кров раз на 2–4 години, проколюючи при цьому верхній шар шкіри і п'ючи кров з цього проколу. Вони одночасно впорскують токсин, який призупиняє згортання крові і спричинює свербіж. Тривалість життя самця воші складає 15 днів, самки живуть 30–40 днів. Найсприятливішою температурою для них є 28–32 градуси. Воша може прожити без крові до трьох днів.

Проблема головних вошей розповсюджена у всьому світі, вони трапляються у всіх географічних областях і соціальних верствах. В останні роки випадки враження вошами почастишали, що також спричинено нашим способом життя: підвищена мобільність, більша кількість подорожей і міграція. Тому основний сезон враження вошами припадає на час після шкільних канікул. 60 % усіх вражених складають діти віком від 5 до 11 років. Педикульоз не є ознакою недостатньої гігієни, тому що воші бувають навіть у дітей, які миють волосся щоденно.

Життєвий цикл

DE	UA
Adapt. nach K. Larsen	Адаптація за К. Ларсеном
Ei	Яйце
Larve 1, 2, 3	Личинка 1, 2, 3
Ausgewachsene Laus	Доросла воша
7 / 9 Tage	7 / 9 днів

Гниди

Гниди – це яйця головної воші. Воша відкладає 3–8 яєць на день, тобто всього приблизно 100 - 300 яєць за життєвий цикл, переважно на основі волосини. Гниди мають овальну яйцеподібну форму, вони 0,4–1 мм завбільшки. Вони світлі, схожі на лупу, але не відокремлюються від волосся.

Зараження

Перенесення від людини до людини відбувається у першу чергу внаслідок **безпосереднього торкання головами**. Але воші також можуть переноситися внаслідок **непрямого контакту** через предмети, як-от гребінці, щітки, шапки, велосипедні шоломи і головні пов'язки. Домашні тварини не переносять вошей.

Симптоми

- Частий свербіж (не обов'язково) через секрет (слину) і виділення вошей. Особливо страждає шия, потилична ділянка і ділянки за вухами.
- Червона подразнена шкіра на шиї (місця укусів) через постійне чухання.
- Зрідка набряк місцевих лімфовузлів.

Процедура пошуку вошей, яєць і гнид

1. Оглядайте дитину при гарному освітленні.
2. Не торкайтеся голови дитини перед обстеженням волосся, а тільки спостерігайте, чи не видно вошей. Воші розповзаються, коли торкаються волосся.
3. Нанесіть велику порцію доглядового кондиціонера на волосся після миття. Систематично, пасмо за пасмом прочісуйте волосся частим гребінцем до самих кінчиків.
4. Після кожного пасма витрушуйте гребінець на білий паперовий рушник.
5. **Гниди слід прибирати руками (між нігтями), тому що вони добре тримаються на волоссі. Збільшувальне скло спростить пошук вошей/гнид.**
6. Кондиціонер змивають у самому кінці процесу
7. Завжди оглядайте голову повністю

Схема вичісування і лікування

Коли	Що
1-й день	А: Якщо ви виявили вошей і/або яйця/гниди, обробіть голову протипедикульозним засобом, вичешіть усіх вошей і приберіть руками гнид. В: Якщо вошей і/або яєць/гнид немає, негайні заходи не потрібні (проте через 7 днів проводять перевірку вичісуванням).
3-й день	А: Вичісування (якщо воші ще присутні, повторіть контроль вичісуванням) і прибирання гнид руками.
7-й день	А: Друга обробка протипедикульозним засобом, повторення заходів 1-го дня. В: Контроль вичісуванням.
10-й день	А+В: Контроль вичісуванням
14-й день	<ul style="list-style-type: none">• Якщо ви досі (або знову) виявляєте вошей: почніть обробку з першого дня за схемою А «обробка протипедикульозним засобом і вичісуванням».• Якщо немає ні вошей, ні яєць/гнид, лікування завершено.
21-й день	Через можливість повторного зараження контроль вичісуванням проводять протягом ще 2 тижнів (1х тиждень).
28-й день	Через можливість повторного зараження контроль вичісуванням проводять протягом ще 2 тижнів (1х тиждень).

Якщо під час повторного контролю у дитини не буде виявлено вошей і гнид, відповідальний за протипедикульозні заходи може разом зі шкільним лікарем дати дозвіл на відвідування занять. Дитина лишається звільненою від занять триває, доки не буде вільна від вошей/гнид.

Важливо

- У разі виявлення вошей обов'язково негайно повідомте найближче оточення для запобігання їх подальшого розповсюдження: школу, зміну продовженого дня, друзів тощо.
- Придбайте в аптеці або магазині косметики і побутової хімії протипедикульозний засіб (наприклад, Rausch, Laus-Stop, Lies-Ex, Hedrin, Pedicul, Nermal). Використовуйте продукт із точним дотриманням інструкції на вкладиші. Хімічні продукти містять інсектициди і не є безпечними. Також може виникнути резистентність, тобто воші не будуть гинути від засобу.
- 1 х на тиждень перевіряйте всіх членів родини, також вихованців, на наявність вошей і гнид.
- Покладіть гребінці, щітки й інші інструменти для волосся на 15 хв. у гарячий мильний розчин й очистіть їх.
- Речі, які безпосередньо торкалися враженого волосся і які можна помити, вимити при температурі 40—60° або не користуватися ними протягом 7 днів і тримати у добре закритому пластиковому пакеті (передусім іграшки і подушки).
- Випрати одяг і постіль, очистити оббивку у перший день лікування і через 7 днів. У будь-якому разі повторіть процедуру через 14 днів.
- Зав'яжуйте довге волосся, щоб звести до мінімуму прямий контакт з волоссям.
- Не обмінюйтеся велосипедними шоломами, головними уборами, прикрасами для волос і розчісками.

У разі виникнення запитань ви можете звернутися до пані Регули Хойбах-Тракслер (regula.heubach@bluewin.ch).
Протипедикульозна служба міста Тун, вересень 2013